

ÎNCHEIERE

27 martie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Oxana Parfeni
Mariana Ursachi

examinând cererea depusă de către Mihail Gheorghiev privind strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță de judecată egală în grad, pentru examinarea recursului declarat împotriva încheierii din 11 ianuarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care s-a refuzat în primirea cererii de chemare în judecată depusă de Mihail Gheorghiev împotriva Președintelui Republicii Moldova, Consiliului Superior al Magistraturii, Curții Supreme de Justiție, Curții de Apel Chișinău, Curții de Apel Cahul, Judecătoriei Chișinău și Judecătoriei Cahul, cu privire la constatarea faptului aplicării ilegale a arestului preventiv de către instanțele de judecată, repararea prejudiciului material și moral cauzat și compensarea cheltuielilor pentru asistența juridică,

c o n s t a t ă:

La 28 decembrie 2023, Mihail Gheorghiev a depus cerere de chemare în judecată împotriva Președintelui Republicii Moldova, Consiliului Superior al Magistraturii, Curții Supreme de Justiție, Curții de Apel Chișinău, Curții de Apel Cahul, Judecătoriei Chișinău și Judecătoriei Cahul cu privire la constatarea faptului aplicării ilegale a arestului preventiv de către instanțele de judecată pe parcursul a 128 de zile, repararea prejudiciului material și moral cauzat și compensarea cheltuielilor pentru asistența juridică.

Prin încheierea din 11 ianuarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a refuzat în primirea cererii de chemare în judecată depusă de Mihail Gheorghiev, în temeiul art. 169 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

La 29 ianuarie 2023, Mihail Gheorghiev a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 11 ianuarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate și restituirea cauzei la o altă instanță de judecată, pentru examinare în fond.

La 03 iulie 2023, cauza a fost repartizată în mod automat-aleatoriu prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinarea recursului.

Prin încheierea din 13 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de recurs depusă de Mihail Gheorghiev. S-a comunicat recurentului Mihail Gheorghiev despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de timbru în mărime de 200 de lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 7 zile calendaristice calculat din momentul comunicării prezentei încheieri.

La 21 februarie 2024, Mihail Gheorghiev și reprezentantul acestuia, Nicolae Daniliuc au depus cerere de strămutare a cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță de judecată egală în grad, în conformitate cu stipulările art.43 alin.(2) lit. e) din Codul de procedură civilă.

În motivarea cererii, au invocat că Curtea de Apel Chișinău este parte în proces, fiind pârâtă/intimată și există bănuieli că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că cererea de strămutare este semnată și de către Nicolae Daniliuc, în calitate de reprezentant al lui Mihail Gheorghiev, însă un mandat avocațial cu împuterniciri în acest sens la materialele cauzei lipsește.

În conformitate cu art. 75 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

În temeiul art. 80 alin. (7) din Codul de procedură civilă, împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

În corespundere cu prevederile art. 60 alin. (1), (2) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, avocatul acordă asistență juridică clientului în baza contractului de asistență juridică, încheiat în formă scrisă. Împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma și modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.

Reieșind din dispozițiile art. 11 alin. (3) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, nu se admite acordarea de către avocat a asistenței juridice de reprezentare a intereselor în instanța de judecată în alt temei decât în baza contractului de asistență juridică înregistrat la cabinetul avocatului sau la biroul asociat de avocați.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit listei avocaților cu drept de exercitare a profesiei de avocat pentru anul 2024, aprobată de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Nicolae Daniliuc nu este inclus în această listă.

Drept urmare, Nicolae Daniliuc nu are calitatea de reprezentant al lui Mihail Gheorghiev în procesul civil, iar semnarea și depunerea cererii de strămutare de către acesta contravine prevederilor art. 75 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază cererea de strămutare ca fiind semnată și depusă doar de către Mihail Gheorghiev.

Studiind materialele dosarului, în raport cu argumentele expuse, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea depusă de Mihail

Gheorghiev privind strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad urmează a fi admisă, din motivele ce succed.

Completul de judecată învederează că, deși, Mihail Gheorghiev, în cererea de strămutare a indicat ca temei de drept art. 43 alin.(2) lit. e) din Codul de procedură civilă, care stipulează că instanța strămută cauza la o altă instanță dacă există motive pentru măsuri de securitate publică, fără a reflecta textul acestui temei de drept, însă, în textul cererii, de fapt, a redat expres conținutul normei de drept prevăzute de art. 43 alin.(2) lit. f) din Codul de procedură civilă, conform căreia instanța strămută cauza la o altă instanță dacă există bănuieli că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces.

Prin urmare, Completul de judecată consideră necesar de a examina temeinicia motivului de strămutare indicat în cerere prin prisma prevederilor art. 43 alin.(2) lit. f) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța strămută cauza la o altă instanță dacă există bănuieli că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces.

Art. 43 alin. (4) din Codul de procedură civilă prevede că, strămutarea cauzei în cazurile prevăzute la alin.(2) lit. d), e), f) și g) se efectuează de către instanța ierarhic superioară, a cărei încheiere nu se supune niciunei căi de atac.

Completul de judecată constată că, pretențiile formulate de Mihail Gheorghiev sunt îndreptate inclusiv împotriva Curții de Apel Chișinău, care figurează în calitate de pârâtă/intimată pe dosar.

În atare circumstanțe, pentru a evita orice dubiu privind imparțialitatea instanței la examinarea prezentei cauze, se impune strămutarea cauzei spre o altă instanță egală în, pentru judecare în ordine de recurs.

Completul de judecată reiterează că, normele procesuale civile instituie mecanisme de garantare a respectării principiului imparțialității instanței investite cu judecarea cauzei, iar, în speță, strămutarea cauzei va contribui la asigurarea respectării nepărtinirii instanței de judecată investite cu judecarea cauzei în ordine de recurs.

De altfel, prin strămutare, adică prin aplicarea acestui incident procedural, se urmărește garantarea imparțialității judecătorilor și înlăturarea oricărei ingerințe sau influențe asupra activității de înfăptuire a justiției.

Conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului la acest subiect, se cere ca instanța investită cu soluționarea unei cauze să fie imparțială, ceea ce prezumă în mod normal absența prejudecății.

Cu titlu de principiu, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat, cu referire la cauza Padovani c. Italiei (26 februarie 1993, par. 27), că este fundamental ca într-o societate democratică tribunalele să inspire încredere justițiabililor, art. 6§1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale impunând ca fiecare instanță să fie imparțială. Imparțialitatea poate fi apreciată sub diverse aspecte, distingându-se un demers subiectiv, ce tinde a determina ceea ce judecătorul gândește în forul său interior într-o cauză anume și un demers obiectiv, cu scopul de a cerceta dacă acesta a oferit garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în privința sa.

Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție va admite cererea depusă de Mihail Gheorghiev privind strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță de judecată egală în grad și va strămuta la Curtea de Apel Bălți prezenta cauza, pentru judecare în ordine de recurs.

În conformitate cu art. 43 alin. (2) lit. f) și alin. (4), art. 269-270 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se admite cererea depusă de către Mihail Gheorghiev privind strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță de judecată egală în grad.

Se strămută cauza de la Curtea de Apel Chișinău la Curtea de Apel Bălți, pentru examinarea recursului declarat împotriva încheierii din 11 ianuarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care s-a refuzat în primirea cererii de chemare în judecată depusă de Mihail Gheorghiev împotriva Președintelui Republicii Moldova, Consiliului Superior al Magistraturii, Curții Supreme de Justiție, Curții de Apel Chișinău, Curții de Apel Cahul, Judecătoriei Chișinău și Judecătoriei Cahul, cu privire la constatarea faptului aplicării ilegale a arestului preventiv de către instanțele de judecată, repararea prejudiciului material și moral cauzat și compensarea cheltuielilor pentru asistența juridică.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi